

EL GERMÀ PETIT

JORDI SUNYER
 PERIODISTA

Troia i la Creu de Sant Jordi

El nom de l'equip de Nàpols es catalanitzava, igual que Saragossa o Hamburg. CARLO HERMANN / AFP

Es quioscos i les botigues de premsa dels racons turístics del nostre país, més o menys concorreguts, són una benedicció per als amants del futbol. Sobretot en els mesos de més afluència, no és difícil trobar-hi publicacions referides al futbol de nord enllà, com *France Football*, *Kicker* i *Guerin Sportivo*, ara mensual, per cert. Si cerqueu informació referida al campionat espanyol a la publicació gal·la, veureu que el tercer classificat de la Lliga és el Valence. No és que l'equip de la Valença occitana s'hagi adherit a la Federació Espanyola, esclar: és que la capital del Túrria rep aquesta denominació en la llengua de Jean-Jacques Goldman. Des del seu descens a Segona B, s'han acabat els riures sota el nas en veure el Tenerife a les classificacions dels periòdics alemanys. El rejuenit *Guerin* es fixa en el Barcelona, i ens evoca aquells partits de *pallacanestro* al PalaDozza de Bolonya, amb Lucio Dalla sempre entre els *tifosi* i les dues eles sempre als rètols televisius per referir-se al visitant català. I per embolicar la troca, la ciutat seu de l'Alemania, Aquisgrà, és en la llengua del seu estat Aachen, en italià Aquisgrana i en francès Aix-la-Chapelle, des que Carlemany s'hi va establir i hi va fer erigir un palau amb capella a finals del segle VIII. Que se sàpiga, cap d'aquests clubs ha demanat, com ha fet l'Osca, que se'ls anomeni arreu en la llengua amb la qual es van fundar.

La traducció dels noms de clubs esportius és una pràctica que es fa a tot el món. Consultats els lingüistes

de Televisió de Catalunya, que responen sovint a missatges que sol·liciten que a TV3 es digui el Huesca o el Teruel, ens remetent a l'eina Ésadir (esadir.cat), el llibre d'estil, d'accés lliure. Hi diu: "D'acord amb l'ús popular, com a norma general es tradueixen els noms d'equips que contenen un topònim o gentilic que té forma tradicional en català". I posa els exemples del Sara-

Osca
 El club aragonès ha demanat que se l'anomeni en la llengua amb la qual es va fundar

gossa, l'Alabès, l'Hamburg o el Nàpols, però cal aplicar-ho també a clubs registrats oficialment en castellà dins del domini lingüístic català, com el Castelló, el Vila-real i el Poble-sec.

L'ús popular

Però, aleshores, per què parlem del Deportivo i el Recreativo, però en canvi ho fem de la Reial Societat? La resposta, marcada a l'Ésadir i avalada pels lingüistes, és basar-se en l'ús popular, en el qual l'aficionat catalanoparlant acostuma a traduir el nom de l'entitat donostiarra però no els altres, com, de fet, marca la norma general: "La resta de noms d'equips i els seus espònsors no es tradueixen, tret que hi hagi una traducció de fer-ho consolidada". Violar aquesta norma i usar traduccions no consolidades, apunten els lingüistes, pot entendre's com la in-

roducció d'un argot que no és recomanable en espais dirigits a un públic ampli. En tot cas, els lingüistes defensen l'observació de l'ús popular en el català oral per explicar el marasma d'excepcions que té tota norma i que segur que en aquests instants se li poden presentar al lector, com per exemple el fet que tot i existir el gentilic *florentina* ens referim al club violeta com a Fiorentina, o si és consolidada la forma Muntanyesa per al club del barri de la Prosperitat. Em diuen des d'Alcoi que, a la ciutat, els valencianoparlants utilitzen, per tradició, la forma l'Alcoyano.

Coincidim, però, amb els companys lingüistes que hi ha qüestions que interfereixen en el que haurien de ser debats estrictament lingüístics, i que deriven en el fet que molts cops, diuen, estiguem perversament condicionats i lligats al català normatiu i no tinguem en prou consideració l'ús i l'evolució de la llengua oral. "El català s'ha de concedir els espais d'espontaneïtat i tradició derivats de la parla, encara que això col·lisió amb les normes, perquè això no trenca el codi comú, el reforça", afirmen. I, sí, quan el Girona visiti dissabte l'Alcoiraz, els que operin el marcador electrònic tenen tot el dret del món de reflectir-hi "Huesca-Gerona", igual que els informadors locals poden usar aquesta forma (i Lérida quan s'escaigui), com ja fa el *Diario del Alto Aragón*, per exemple. La resta és voler fer entrar un cavall de Troia, que tampoc és l'objectiu d'aquest article.